

Przyroda i środowisko

Warmińskie lasy i jeziora to eldorado wędkarzy, myśliwych, grzybiarzy, ornitologów, dla miłośników rodzinnej rekreacji i sportów wodnych. Spływy kajakowe niziną Łyną przypominają momentami przeprawę potokiem górskim.

Położenie

Powiat olsztyński zajmuje środkową część województwa warmińsko-mazurskiego. Przez obszar powiatu przebiegają drogi krajowe o znaczeniu międzynarodowym i międzyregionalnym, których węzłem jest Olsztyn. Na korzystną sytuację wpływa:

- droga tranzytowa prowadząca z Europy zachodniej i zachodniej Polski na Wielkie Jeziora Mazurskie przez Gietrzwałd, Olsztyn, Barczewo, Biskupiec;

- droga tranzytowa prowadząca z południowej i centralnej Polski do Kaliningradu przez Olsztynek, Stawigudę, Olsztyn, Dywity, Dobre Miasto.

Budowa i rzeźba terenu

 Powiat położony jest w centralnej części Pojezierza Olsztyńskiego i cechuje się różnorodnością form terenu z dużą ilością jezior i lasów typowych dla krajobrazu młodoglacjalnego, związanego z postojem i recesją lądolodu ostatniego zlodowacenia Wisły. Różnice w wysokościach między wzniesieniami a obniżeniami sięgają do 30 m.

W budowie geologicznej powiatu dominują utwory czwartorzędowe, będące wynikiem działań lodowca. Wyróżnić tu można osady morenowe powstałe w wyniku akumulacyjno -erozyjnej działalności lodowca oraz osady piaszczysto- – żwirowe powstałe w wyniku działalności lodowca i wód polodowcowych.

Warunki klimatyczne

Klimat, w stosunku do ogólnych warunków klimatycznych panujących w Polsce, cechuje się niższymi temperaturami, krótszym okresem wegetacyjnym (195-200 dni) i wyższymi opadami atmosferycznymi (600-700 mm).

Warunki wodne

Na terenie powiatu olsztyńskiego znajduje się 155 jezior powyżej 1 ha, zajmujących powierzchnię 11.730

 ha i stanowi to ponad 4% ogólnej powierzchni. Największe jeziora to: J. Pluszne, J. Łańskie, J. Dadaj, J. Luterskie, J. Wulpińskie J. Wadąg, J. Maróz. Duże walory turystyczno-przyrodnicze niektórych jezior zdecydowały o objęciu ich strefą ciszy. Należą do nich jeziora: Giłwa, Zyzdrój Wielki, Klimut, Łańskie, Pluszne, Serwent, Wulpińskie, Pisz, Sarong, Tumińskie, Wadąg. Przez obszar powiatu przepływają największe rzeki województwa: Pasłęka, Łyna, Pisa. Główna rzeka Łyna, zwana często królową rzek naszego powiatu, jest lewym dopływem Pregoty, całkowita jej długość to 289 km z czego 175 km w obrębie powiatu. Do granic Olsztyna płynie przez jary i wąwozy, i ma charakter rzeki górskiej. W północnej części powiatu, płynąc przez łąki i pola uprawne, nabiera charakteru rzeki typowo nizinnej.

Świat roślinny i zwierzęcy

 Niż warmińsko-mazurski jest jedynym w Europie miejscem, gdzie spotykają się dwa elementy flory północno-wschodniej-borealnej z zachodnio-atlantycką, znajdując dres swojego naturalnego zasięgu. Świat zwierzęcy pod względem gatunków jest równie bogaty jak roślinny, powstały więc także rezerваты fauny. W powiecie olsztyńskim znajduje się 12 rezerwatów przyrody, zajmujących 3300 ha oraz 14 użytków ekologicznych o powierzchni 673 ha. Liczne pomniki przyrody występują w postaci ciekawych głazów i drzew pojedynczych występujących w grupach i alejach. Cechą charakterystyczną jest duża lesistość powiatu ponad 36% powierzchni powiatu, przy średniej krajowej 28%. Dominuje sosna, świerk, dąb, buk,

brzoza i olcha.

Atrakcje

Na oczku wodnym między Ostrzeszewem, a Klebarkiem Małym zaobserwować można niezwykłą rzadkość, tzw. „pływające wyspy”. W miejscowości Silice znajduje się unikatowe, piętrowe skrzyżowanie dwóch kanałów wodnych: Wiktorii i Elżbiety, z systemem zabytkowych urządzeń hydrotechnicznych. We wsi Pajtuny stoi Młyn pamiętający czasy krzyżackie. Myśliwi po udanym polowaniu mogą we wsi Purda złożyć wota u stóp jedynej na Warmii ołtarza myśliwskiego (foto). To ledwie część niezliczonych atrakcji powiatu usianego 155 jeziorami, teren którego w 36 proc. porastają lasy.

Mamy 12 rezerwatów przyrody na łącznym obszarze 3 300 hektarów oraz 673 hektary użytków ekologicznych i niezliczoną ilość czystego powietrza. Alternatywą dla lasów, jezior i rzek jest architektura świecka i sakralna. Na szlakach napotkać można staropruskie grodziska (np. nad jeziorem Limajno), fragmenty średniowiecznych fortyfikacji miejskich (np. Baszta „Bociania” w Dobrym Mieście), zamek krzyżacki w Olsztynku, pałace biskupie (np. w Smolajnach), dworki i kościoły (np. monumentalna Kolegiata w Dobrym Mieście).

Drukuj